Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

Lausunto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Päiväys/Datum
28.4.2021

Dnro/Dnr
TRAFICOM/186832/03.03.01/2021

Viite/Referens
VNS 2/2021 vp

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto Valtioneuvoston selonteosta valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto pyytää lausuntoja valtioneuvoston selonteosta valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Suunnitelma

Liikenne- ja viestintävirasto on ollut tiiviisti mukana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja siihen sisältyvän toimenpideohjelman valmistelussa sekä vastannut vaikutusten arvioinnin tietotuotannosta. Suunnitelman visio asettaa Suomen liikennejärjestelmän kehittämiselle kunnianhimoisen tulevaisuuden näkymän ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä sekä ihmisille ja elinkeinoelämälle saavutettavuuden takaavasta liikennejärjestelmästä vuonna 2050. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että visio on kattava ja sisältää tulevaisuuden liikennejärjestelmän näkökulmasta oikeat asiat.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että suunnitelma on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Aktiivista vuorovaikutusta on tarkoitus jatkaa myös suunnitelman toimeenpanossa.

Suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kaikkien liikennejärjestelmän osien pitkäjänteistä ja tasapainoista kehittämistä, mihin suunnitelma antaa hyvät edellytykset.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää hyvänä, että toimenpiteet mahdollistavat tietopohjaisen päätöksenteon kehittämisen. On tärkeää, että toimenpideohjelmassa on kattavasti myös toimenpiteitä, jotka koskevat henkilö- ja tavaraliikenteen palveluja, liikennejärjestelmän varautumista ja huoltovarmuutta, EU-rahoituksen hyödyntämistä, liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittämistä sekä viestintäverkkoja, jotka muodostavat välttämättömän alustan liikenteen digitalisaatiolle. Nämä kaikki ovat olennaisia kokonaisuuksia suunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa.

Rahoitusohjelmassa on pystytty tekemään suunnitelman tavoitteita hyvin tukevia rahoituksen suuntaamisesityksiä huomioiden alkuvuosien kehysraamit.

Liikenne- ja viestintävirasto on keskeinen toimija suunnitelman toimeenpanossa ja

sen toteutumisen valvonnassa. Tämä edellyttää, että virastolle varmistetaan riittävät resurssit. Keskeisiä viraston vastuulle tulevia tehtäviä on liikennejärjestelmäanalyysin eli liikennejärjestelmän strategisen kokonaiskuvan kehittäminen. Liikennejärjestelmäanalyysi tarjoaa tulevaisuudessa tietopohjan rahoituksen ja toimenpiteiden tarkempaan suunnitteluun. Liikenne- ja viestintäviraston vastuulla on myös mm. liikennejärjestelmätasoisen vaikutusten arvioinnin kehittäminen, valtakunnallisen liikenne-ennustemallijärjestelmän rakentaminen, suunnitelmassa määriteltyjen uusien valtionavustusten myöntäminen ja liikennemarkkinoiden edistäminen.

Liikenne- ja viestintävirasto on joutunut jo etupainotteisesti palkkaamaan henkilöstöä vastuullaan olevan kokonaisuuden valmistelua varten ilman rahoitusta. Virasto katsoo, että suunnitelmassa virastolle tuleviin tehtäviin osoitetut toimintamenomäärärahan korotukset ovat välttämättömiä tehtävien hoitamiseksi. Mikäli nämä määrärahaesitykset eivät toteutuisi, valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa virastolle osoitetut tehtävät jäisivät merkittävässä määrin toteuttamatta ja toteutettavien tehtävien laatu heikkenisi.

Kirsi Karlamaa
pääjohtaja

Johanna Juusela
johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 28.4.2021. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.